

Ministeren for sundhed og forebyggelse

Statsrevisorerne
Prins Jørgens Gård 2
Christiansborg
DK-1240 København K

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Dato: **11 MRS. 2015**
Enhed: Sygehuspolitik
Sags nr.: 1403462
Dok. nr.: 1644150

Redegørelse til Statsrevisorerne vedr. beretning 4/2014 om mål, resultater og opfølgning på kræftbehandlingen

Statsrevisorerne har den 17. december 2014 afgivet bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 4/2014 om second opinion-ordningen. Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse redegør hermed for de foranstaltninger og overvejelser, som Rigsrevisionens beretning og Statsrevisorernes bemærkninger giver anledning til.

Indledende bemærkninger

Af Statsrevisorernes bemærkninger til Rigsrevisionens beretning nr. 4/2014 om second opinion-ordningen fremgår følgende:

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at Sundhedsministeriet ikke i tilstrækkeligt omfang har sørget for, at second opinion-ordningen lever op til sit formål. Statsrevisorerne bygger denne konklusion på, at man primært har fokuseret på patienter med kræft og ikke har sørget for et tilstrækkeligt kendskab til ordningen.

Nedenfor redegøres der for ministeriets og Sundhedsstyrelsens overvejelser og iværksatte foranstaltninger i forlængelse af Rigsrevisionens og Statsrevisorernes kritik.

Ministeriets redegørelse vedr. Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning

1. Kritikken vedr. afgrænsning af ordningens formål og målgruppe

Statsrevisorerne bemærker, at der har været usikkerhed om, hvad der forstås ved centrale begreber som "second opinion-ordningen" og en "livstruende sygdom", herunder hvilken patientkreds der er omfattet af en "anden lignende livstruende sygdom". Statsrevisorerne kritiserer i den forbindelse, at afrapporteringen om second opinion-ordningen i Sundhedsstyrelsens årsrapporter kun har omhandlet patienter med kræft, og ikke patienter med anden livstruende sygdom.

Ministeriet anerkender, at der i kommunikationen om ordningen kan have været skabt usikkerhed om ordningens formål ved at bruge betegnelsen "second opinion", selvom ordningen ikke giver mulighed for en second opinion i udtryk-kets egentlige forstand.

Ministeriet anerkender også, at der i den løbende administration og kommunikation om ordningen har været fokus på kræftpatienter som den primære målgruppe. Som det også fremgår af Rigsrevisionens beretning skyldes det bl.a., at ordningen – fordi den vedrører eksperimentel behandling – indtil nu primært har været relevant for mennesker med kræft, og kun i mindre omfang for patientgrupper med anden livstruende sygdom end kræft.

Ministeriet bemærker, at det i forhold til kritikken af, hvad der forstås ved "livstruende sygdom" fortsat er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at det ikke er muligt at opstille en udtømmende og fuldstændig afgrænsning eller oplistning af, hvad der udgør andre livstruende sygdomme. Det vil således altid være en konkret lægefaglig vurdering, hvornår en patient er livstruet, og fordi mange sygdomme vil have både forskellige faser og sværhedsgrader samt forskellige forløb hos den enkelte.

I forlængelse af Rigsrevisionens beretning har Sundhedsstyrelsen igangsat forskellige initiativer, der skal bidrage til at skabe større klarhed over ordningens formål samt bidrage til et større fokus på patienter med anden livstruende sygdom end kræft. Sundhedsstyrelsen har fundet anledning til følgende:

- Fremadrettet ikke at anvende betegnelsen 'second opinion' om ordningen, men udelukkende eksperimentel behandling
- Ændre titel på årsrapporter til 'Rådgivning vedrørende eksperimentel behandling for mennesker med livstruende sygdomme'
- Sikre at årsrapporten ikke kun beskriver rådgivning vedr. eksperimentel behandling for mennesker med kræft, men også beskriver rådgivning i de tilfælde, hvor det omhandler andre livstruende sygdomme
- Have fokus på sagsbehandlingstid for patienter, der henvises med andre sygdomme end kræft.

Sundhedsstyrelsen har den 27. februar 2015 offentliggjort årsrapporten for 2014, hvor de ovennævnte tiltag i forhold til årsrapporten er indarbejdet.

2. Om kendskab til ordningen

Statsrevisorerne bemærker, at Sundhedsstyrelsens evalueringer i 2003 og 2005 viste, at der ikke var tilstrækkeligt kendskab til second opinion-ordningen. Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen besluttede derfor i 2006 at udarbejde en pjece om ordningen. Der gik imidlertid næsten 7 år, før pjecen blev udsendt i 2013.

Statsrevisorerne bemærker endvidere, at Rigsrevisionens spørgeskemaundersøgelse har vist, at der er i 2014 var udbredt kendskab til second opinion-ordningen blandt det sundhedsfaglige personale, mens kendskabet til ordningen var mindre blandt patientforeningerne.

For så vidt angår kendskabet til ordningen, finder ministeriet det positivt, når beretningen viser, at der blandt sundhedspersonalet på sygehusene og blandt regionernes patientvejledere er et udbredt kendskab til ordningen. Ministeriet er dog enig i, at ministeriet i perioden 2006-12 ikke i tilstrækkeligt omfang har fået fulgt op på, om Sundhedsstyrelsen fik udgivet en informationspjece om ordningen.

I forlængelse af Rigsrevisionens beretning har Sundhedsstyrelsen fundet anledning til følgende initiativer, der skal bidrage til at styrke patienternes kendskab til ordningen:

- Gennemføre en revision af den patientrettede pjece inden for en tidshorison på 6 måneder
- Styrke dialogen og samarbejdet med regionerne vedrørende ordningen om eksperimentel behandling
- Indgå i dialog med Danske Patienter om behovet for information om ordningen.

Sammenfatning

Det er Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses sammenfattende opfattelse, at ordningen vedrørende eksperimentel behandling generelt er velfungerende og er kommet mange patienter til gode siden indførelsen i 2003. Det er endvidere ministeriets opfattelse, at der med de foranstaltninger og overvejelser, der er gjort efter beretningens udarbejdelse, er taget hånd om de kritiske punkter, der er påpeget.

Ministeriet vil i den forbindelse gerne kvittere for det nyttige samarbejde, der har været mellem ministeriet og Rigsrevisionen i forbindelse med udarbejdelsen af beretningen.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup